

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 16Co/231/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1113200536
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Majerský
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1113200536.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Majerského a sudcov JUDr. Ing. Maria Dubaňa a JUDr. Ivany Štíftovej, v spore žalobkyne: U. Q., M.. X.XX.XXXX, G. XX, S. W., zastúpenej usadeným euroadvokátom JUDr. Lubomírom Müllerom, Nábřežie sv. Metoda 120/14, Prievidza, proti žalovanej: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Račianska 71, Bratislava, o náhradu škody, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č.k. 18C/18/2013-133, zo dňa 13.3.2017, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti
p o t v r d z u j e .

II. Žalobkyni p r i z n á v a proti žalovanej plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie konanie v časti o zaplatenie 671,65 eura zastavil; žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne z čiastky 200 eur od 6.3.2013 do 15.7.2013, vo výške 8,75 % ročne z čiastky 200 eur od 6.3.2013 do 24.1.2014, vo výške 8,75 % ročne z čiastky 200 eur od 6.3.2013 do 25.4.2014, vo výške 8,75 % ročne z čiastky 200 eur od 6.3.2013 do 4.9.2014, vo výške 8,75 % ročne z čiastky 177,78 eura od 6.3.2013 do 15.11.2016, všetko v lehote do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %. V odôvodnení uviedol, že žalobkyňa sa žalobou podanou na súde 8.1.2013 domáhala zaplatenia 1.271,65 eura spolu s úrokom z omeškania titulom náhrady škody na základe zákona č. 119/1990 Zb., pričom uplatnený nárok spočíval v náhrade nákladov právneho zastúpenia v súvislosti s konaním o súdnej rehabilitácii právneho predchodcu žalobkyne T. U., nar. X.X.XXXX, zomr. X.X.XXXX, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 4Nt/6/2012. Rozhodnutím žalovanej z 4.10.2012 bolo žalobkyni priznané odškodnenie v celkovej výške 94,60 eura pozostávajúce z náhrady za stratu na zárobku, trov trestného konania a trov výkonu trestu; pokiaľ ide o náhradu nákladov právneho zastúpenia, ktorej sa žalobkyňa žalobou domáhala, túto jej žalovaná nepriznala z dôvodu, že vznik škody v tomto smere nepreukázala.

2. Súd prvej inštancie úvodom skonštatoval, že v priebehu konania bola žaloba v časti o zaplatenie 1.271,65 eura vzatá späť z dôvodu, že žalovaná po každom čiastočnom doložení dokladov zo strany žalobkyne o vykonanej úhrade nákladov právneho zastúpenia advokátovi v súvislosti s konaním o súdnej rehabilitácii, nárok v zodpovedajúcej výške odškodnila; predmetom sporu tak zostalo len príslušenstvo pohľadávky v podobe úrokov z omeškania, ktorých výšku a rozsah žalobkyňa špecifikovala na pojednávaní 13.3.2017 a ktorú zmenu žaloby pripustil uznesením vyhláseným 13.3.2017.

3. Súd prvej inštancie poukázal na to, že jedinou spornou okolnosťou bola otázka oprávnenosti nároku žalobkyne na úhradu úrokov z omeškania, nakoľko obe sporové strany mali rozdielny názor na to, čo je podkladom právneho nároku na priznanie a vyplatenie odškodnenia, t.j. či je to samotná existencia právneho záväzku žalobkyne na úhradu nákladov právneho zastúpenia alebo až úhrada nákladov právneho zastúpenia advokátovi.

4. Na ozrejmienie právnej stránky veci súd prvej inštancie uviedol, že z ustanovenia § 19 ods. 1 a ods. 3 písm. b) zákona č. 119/1990 Zb., vyplýva povinnosť štátu nahradiť trovy obhajoby spojené s konaním o súdnej rehabilitácii v prípade, ak je návrh aspoň čiastočne oprávnený, avšak zákon explicitne neupravuje, akým spôsobom má poškodený v daných prípadoch preukázať vznik nákladov spojených s trovami obhajoby alebo právneho zastúpenia. Poznamenal, že náklady vynaložené na právne zastúpenie sú majetkovou ujmom, ktorá poškodenému vznikla v príčinnej súvislosti s jeho protiprávnym odsúdením. Zdôraznil, že majetková ujma je majetková škoda, ktorá znamená peniazmi merateľnú zmenu, ktorá nastala v majetku alebo v osobných pomeroch poškodeného; ide o zníženie jeho majetkového stavu, ktoré sa síce neprejavuje priamym poškodením veci alebo osoby (strata na príjme, náklady súvisiace s objasnením vzniku škody, strata pohľadávky, náklady súdneho konania, atď.), ale je merateľné peniazmi.

5. Súd prvej inštancie vyslovil názor, že žalobkyňa už v samotnej žiadosti o odškodnenie z 22.8.2012 nepochybne preukázala svoj nárok na náhradu trov právneho zastúpenia v nadväznosti na konanie o súdnej rehabilitácii, pretože súčasťou žiadosti bola aj riadna špecifikácia a vyčíslenie nákladov obhajoby na základe Zmluvy o právnej pomoci z 21.2.2012, uzatvorenej medzi žalobkyňou a advokátom JUDr. Lubomírom Müllerom, z obsahu ktorej jednoznačne vyplýva jej záväzok nahradiť mu náklady spojené s poskytnutím právnej pomoci, ako aj konkretizácia vecí, s ktorou právna pomoc súvisí. Mal za nepochybné, že v čase podania žiadosti o odškodnenie žalobkyňa advokátovi náklady právneho zastúpenia v celosti síce neuhradila, avšak samotná existencia platného záväzku obsiahnutého v zmluve o právnej pomoci je dostatočným dôkazom o existencii majetkovej ujmy v podobe nákladov, ktoré je povinná vynaložiť za účelom zániku právnej povinnosti. Poukázal na judikatúru všeobecných súdov (R 55/1971, R 25/1990), ako aj na právny názor vyplývajúci z nálezu Ústavného súdu ČR vo veci pod sp. zn. IV. ÚS 548/99, podľa ktorých škodu predstavujú nielen majetkové hodnoty, ktoré už boli vynaložené, ale aj tie, ktoré je potrebné alebo, ktoré by bolo potrebné vynaložiť, aby došlo k uvedeniu veci do očakávaného stavu, resp. k naplneniu určitej právnej skutočnosti.

6. Na uvedenom základe súd prvej inštancie konanie v časti o úhradu istiny podľa § 145 ods. 3 C.s.p. zastavil, a za použitia § 19 ods. 1, ods. 3 písm. b) zákona č. 119/1990 Zb., priznal žalobkyňi nárok na úroky z omeškania, pretože žalovaná sa dostala do omeškania s plnením počnúc dňom 6.3.2013, t.j. dňom nasledujúcim po dni, kedy uplynula zákonná lehota na odškodnenie (6 mesiacov) a to vo vzťahu ku každej jednotlivej splátke; konštatujúc, že výšku úrokovej sadzby stanovil podľa nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 262 ods. 1, ods. 2 C.s.p. tak, že žalobkyňi, ktorá mala v konaní úspech, priznal nárok na náhradu trov konania.

7. Proti rozsudku vo výroku, ktorým súd prvej inštancie priznal žalobkyňi úroky z omeškania a vo výroku, ktorým jej priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %, podala žalovaná odvolanie a žiadala rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti zmeniť, žalobu zamietnuť a nepriznať nárok na náhradu trov konania žiadnej strane sporu. Podstatným zhrnutím skutkových tvrdení a právnych argumentov jej odvolania (§ 393 ods. 2 C.s.p.) bola námietka, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a neprávne právne posúdil vec. Argumentovala, že je síce pravdou, že z dôvodu podporného použitia zákona č. 58/1969 Zb., na konanie o poskytnutí odškodnenia podľa zákona č. 119/1990 Zb., je nevyhnutné o žiadosti rozhodnúť a odškodnenie uhradiť do šiestich mesiacov od doručenia žiadosti o odškodnenie, v tomto prípade, ale podmienky na poskytnutie odškodnenia spočívajúceho v priznaní trov obhajoby v trestnom konaní neboli splnené. Bola názoru, že v čase podania žiadosti o náhradu škody, ako aj v čase, kedy o tejto žiadosti rozhodla rozhodnutím č. 24471/012-1531/15, zo dňa 4.10.2012, totiž žalobkyňi žiadna škoda spočívajúca v trovách obhajoby (právneho zastúpenia) nevznikla, keďže v danom čase žalobkyňa žiadne prostriedky právnenému zástupcovi neuhradila; rozhodnutím o žiadosti žalobkyne preto nebolo možné priznať uplatnenú náhradu nákladov právneho zastúpenia vo výške 1.271,65 eura.

8. Žalovaná sa ďalej domnievala, že majetková škoda spočívajúca v trovách, resp. nákladoch právneho zastúpenia, môže vzniknúť až reálnym a skutočným zmenšením majetku poškodeného, teda až realizovaním samotnej úhrady; nie je možné bez ďalšieho dôjsť k záveru, že ku škode dochádza už existenciou záväzku žalobkyne zaplatiť advokátovi náklady spojené s poskytnutím právnej pomoci, pretože takýto záver by bol nekoncepčný a neudržateľný z dôvodu, že žalobkyňa ako dlžníčkovi nič nebráni uzavrieť s právnym zástupcom ako jej veriteľom dohodu, ktorou dôjde k zmene záväzku, či dokonca k odpusteniu dlhu a v takom prípade úhradou škody spočívajúcej v nákladoch na právne zastúpenie zo strany štátu by sa žalobkyňa de facto obohatila. Zdôraznila, že škoda spočívajúca v nákladoch obhajoby (podľa zákona č. 58/1969 Zb., zákona č. 514/2003 Z.z., ako aj zákona č. 119/1990 Zb.), ak vznikne, tak až potom, čo dôjde k reálnemu zmenšeniu majetku poškodeného v dôsledku úhrady týchto nákladov; pre vznik škody nie je kľúčová púha existencia záväzku zaplatiť akúkoľvek sumu právnemu zástupcovi.

9. Vytýkala súdu prvej inštancie argumentáciu, ktorou odkázal na judikatúru súdov, (konkrétne R 55/1971 a R 25/1990), pričom bola názoru, že tieto rozhodnutia nemajú žiadny súvis s prejednávaným sporom; aj právny názor vyjadrený v náleze Ústavného súdu ČR vo veci pod sp. zn. IV. ÚS 548/99, na ktorý taktiež poukázal súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku, sa vzťahuje na situáciu, keď dôjde k poškodeniu veci. V aktuálnom konaní však bez toho, aby žalobkyňa vynaložila akékoľvek náklady na právne zastupovanie v konaní, žiadna škoda na jej majetku nevznikla, a preto sa nejedná o analogický či obdobný prípad, na ktorý by bolo možné aplikovať závery predmetného nálezu.

10. Žalovaná ďalej uviedla, že bez ohľadu na právne posúdenie veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; dôvodila, že v napadnutom rozsudku je žaloba zhrnutá tak, že žalobkyňa nárok na úrok z omeškania odôvodnila tým, že medzi jej osobou a advokátom JUDr. Ľubomírom Müllerom existovala písomná dohoda uzatvorená 21.2.2012, na základe ktorej sa zaviazala advokátovi zaplatiť náklady spojené so zastupovaním v konaní o súdnej rehabilitácii jej otca T. U. z dôvodu protiprávneho odsúdenia, do desiatich dní potom, čo jej zo strany Ministerstva spravodlivosti SR bude vyplatené odškodnenie; z uvedeného žalovaná vyvodila, že ku dňu 6.3.2013 neexistoval splatný záväzok žalobkyne zaplatiť advokátovi trovy právneho zastúpenia, keďže jeho splatnosť, v zmysle dohody žalobkyne s jej advokátom, bola viazaná na právnu skutočnosť spočívajúcu vo vyplatení odškodnenia žalobkyňou zo strany žalovanej.

11. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej žiadala odvolanie zamietnuť, keď bola názoru, že škoda fakticky vznikla už vznikom jej povinnosti zaplatiť právnemu zástupcovi náklady obhajoby. Skonštatovala, že skutočnosť, že právny zástupca vzal ohľad na jej ťaživú finančnú situáciu nemení nič na tom, že žalovaná bola povinná uhradiť jej vzniknuté náklady obhajoby do 6 mesiacov od podania žiadosti. Na uvedenom základe sa stotožnila s názorom súdu prvej inštancie, že jej vznikol nárok na úrok z omeškania za dobu, ktorá dotknutých 6 mesiacov presiahla. Podočkla, že žalovanej neprislúcha právo hodnotiť spôsob platby, ktorý si ona dohodla s advokátom, pretože podstatné je iba to, že náklady právneho zastúpenia v danom prípade vznikli.

12. Žalovaná v odvolacej replike opätovne poznamenala, že v čase podania žiadosti o náhradu škody, t.j. k 5.9.2012, ako aj v čase, kedy o tejto žiadosti rozhodla (rozhodnutím č. 24471/012-1531/15, zo dňa 4.10.2012) a napokon aj v čase podania žaloby na súd dňa 8.1.2013, žalobkyňa žiadna škoda spočívajúca v trovách obhajoby (právneho zastúpenia) nevznikla, keďže v danom čase žiadne prostriedky právnemu zástupcovi neuhradila; z toho dôvodu teda nebolo možné rozhodnutím č. 24471/2012-1531/15, zo dňa 4.10.2012, priznať žalobkyňu uplatnenú náhradu nákladov právneho zastúpenia vo výške 1.271,65 eura. Žalovaná sa domnievala, že s takýmto postupom sa uspokojila i žalobkyňa, keďže v priebehu nasledujúceho obdobia postupne po uskutočnení čiastkových úhrad na účet právneho zástupcu, si uplatňovala náhradu týchto trov, pričom ona (žalovaná) jej v každom jednom prípade náhradu priznala, v dôsledku čoho žalobkyňa postupne vzala žalobu v časti istiny späť. Opakovane zdôraznila, že škoda spočívajúca v nákladoch obhajoby (podľa zákona č. 58/1969 Zb., zákona č. 514/2003 Z.z., či zákona č. 119/1990 Zb.), ak vznikne, tak až potom, čo dôjde k reálnemu zmenšeniu majetku poškodeného v dôsledku úhrady týchto nákladov; pre vznik škody teda nie je kľúčová púha existencia záväzku zaplatiť akúkoľvek sumu právnemu zástupcovi.

13. Žalobkyňa v odvolacej duplike oponovala, že sa s postupom žalovanej neuspokojila a preto podala žalobu; pričom žalovanú o uvedenom po každej čiastočnej úhrade istiny informovala a opakovane ju žiadala o celú úhradu. Dodala, že vzhľadom na skutočnosť, že žalovaná náklady obhajoby po čiastkach

hradila, musela na to procesne reagovať čiastočným späťvzatím žaloby, čo však neznamená, že by sa so stanoviskom žalovanej uspokojila. Nesúhlasila s tvrdením, že jej ako dlžníkovi, nič nebráni uzavrieť s právnym zástupcom ako veriteľom, dohodu, ktorou dôjde k zmene záväzku, či dokonca k odpusteniu dlhu; a uviedla, že jej v uzatvorení takej dohody bráni minimálne to, že jej obhajca by s takou dohodou nesúhlasil, pretože nemožno rozumne očakávať, že obhajca bude svojich klientov zastupovať na svoje náklady. Žalobkyňa zopakovala, že náklady obhajoby vznikli, boli preukázané a žalovaná ich bola povinná zaplatiť do 6 mesiacov, bez ohľadu na to, ako presne znela dohoda medzi ňou a jej advokátom. Zdôraznila, že pokiaľ žalovaná náklady do 6 mesiacov neuhradila, dostala sa do omeškania a jej vzniklo právo na úrok z omeškania.

14. Žalobkyňa na výzvu odvolacieho súdu k novej aplikácii § 1, § 24 zákona č. 119/1990 Zb., § 9, § 10 zákona č. 58/1969 Zb., § 488, § 489, § 517 ods. 1, ods. 2, § 563 Občianskeho zákonníka, vo svojom vyjadrení uviedla, že súhlasí s tým, že dotknuté ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov sa vzťahujú na prejednávany spor.

15. Žalovaná na výzvu odvolacieho súdu k novej aplikácii § 1, § 24 zákona č. 119/1990 Zb., § 9, § 10 zákona č. 58/1969 Zb., § 488, § 489, § 517 ods. 1, ods. 2, § 563 Občianskeho zákonníka, vo svojom vyjadrení skonštatovala, že pri aplikácii predmetných právnych predpisov je možné prijať len jediný záver, a sice, že sa do omeškania s náhradou škody žalobkyni nedostala, pretože uhradila škodu, ktorá žalobkyni vznikla úhradou nákladov na obhajobu, a to pri každej čiastkovej úhrade, vždy po jej preukázaní a oznámení, v lehote stanovenej zákonom, t.j. do šiestich mesiacov. Opätovne podčiarkla, že škoda spočívajúca v nákladoch obhajoby (podľa zákona č. 58/1969 Zb., zákona č. 514/2003 Z.z., ako aj zákona č. 119/1990 Zb.), ak vznikne, tak až potom, čo dôjde k reálnemu zmenšeniu majetku poškodeného v dôsledku úhrady týchto nákladov. Mala za to, že pre vznik škody nie je kľúčová púha existencia záväzku zaplatiť akúkoľvek sumu právnemu zástupcovi. Žalovaná poukázala na uznesenie Krajského súdu v Bratislave č.k. 14Co/226/2016-102, zo dňa 28.4.2020, ktorého fotokópiu priložila k vyjadreniu. Zopakovala, že k 6.3.2013 neexistoval splatný záväzok žalobkyne zaplatiť advokátovi trovy právneho zastúpenia, keďže jeho splatnosť v zmysle dohody žalobkyne s jej advokátom bola viazaná na právnú skutočnosť spočívajúcu vo vyplatení odškodnenia žalobkyni zo strany žalovanej. Domnievala sa, že aj keby boli právne závery súdu prvej inštancie vyjadrené v napadnutom rozsudku správne, nárok žalobkyne na úrok z omeškania voči nej nemôže byť dôvodný.

16. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 C.s.p.), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, prejednal odvolanie žalovanej bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 a contrario C.s.p., a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutej vyhovujúcej časti vecne správny (§ 387 ods. 1 C.s.p.). Rozsudok verejne vyhlásil dňa 30.6.2020 (§ 219 ods. 3 C.s.p.).

17. V posudzovanej veci sa žalobkyňa žalobou doručenou súdu 8.1.2013 domáhala proti žalovanej zaplata istiny vo výške 1.271,65 eura s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne od 6.3.2013 do zaplata titulom náhrady trov obhajoby v zmysle § 19 zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii, nakoľko jej otec T. U., nar. X.X.XXXX, zomr. X.X.XXXX, bol uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. 4Nt/6/2016, zo dňa 24.5.2012 rehabilitovaný.

18. Na ozrejmenie právnej stránky posudzovanej veci považuje odvolací súd za dôležité uviesť, že z ustanovenia § 19 ods. 3 písm. b) zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii vyplýva, že trovy obhajoby uhrádza štát, ak sa zistilo, že návrh je aspoň čiastočne dôvodný; hypotéza právnej normy teda pre vznik tohto nároku predpokladá iba zistenie aspoň čiastočnej úspešnosti návrhu na rehabilitáciu odsúdenia za činy, ktoré v rozpore s princípmi demokratickej spoločnosti rešpek-tujúcej občianske politické práva a slobody zaručené ústavou a vyjadrené v medzinárodných dokumentoch a medzinárodných právnych normách zákon označoval za trestné, t.j. umožniť rýchle preskúmanie prípadov osôb takto protiprávne odsúdených v dôsledku porušovania zákonnosti na úseku trestného konania, odstrániť neprimerané tvrdosti v používaní represie, zabezpečiť neprávom odsúdeným osobám spoločenskú rehabilitáciu a primerané hmotné odškodnenie a umožniť zo zistených nezákonností vyvodiť dôsledky proti osobám, ktoré platné zákony vedome alebo hrubo porušovali (§ 1 ods. 1 cit. zákona); zistenie aspoň čiastočnej úspešnosti návrhu na rehabilitáciu sa viaže na právoplatnosť rozhodnutia o tomto návrhu.

19. Hodno zdôrazniť, že zákon č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii rozlišuje viaceré kategórie nárokov z titulu rehabilitácie nespravodlivo odsúdených ako (i) trovy obhajoby konania, v ktorých sa dosiahne súdna rehabilitácia (§ 19 ods. 3 cit. zákona), (ii) nárok, aby rozhodnutie nahrádzajúce pôvodný rozsudok bolo vhodným spôsobom uverejnené (§ 22 cit. zákona), (iii) nárok na odškodnenie spočívajúci v náhrade za stratu na zárobku za každý mesiac za väzbu a výkon trestu odňatia slobody vo výške 83 eur, pokiaľ poškodený nepožiada, aby sa mu namiesto tejto náhrady poskytla náhrada za stratu na zárobku počas väzby a výkonu trestu odňatia slobody podľa všeobecných predpisov, náhrade škody na zdraví, ku ktorej došlo v súvislosti s väzbou alebo výkonom trestu odňatia slobody, pokiaľ táto náhrada nepatrí podľa iných predpisov, náhrade trov trestného konania vo výške 6,70 eura, výkonu väzby vo výške 20 eur za každý mesiac väzby a výkonu trestu odňatia slobody vo výške 5 eur za každý mesiac výkonu trestu, pokiaľ poškodený nepožiada, aby mu bola namiesto týchto náhrad poskytnutá náhrada skutočne zaplatených trov, náhrade zaplatených trov obhajoby v pôvodnom trestnom konaní, náhrade zaplateného peňažného trestu alebo úhrnu vykonaných zrážok z odmeny za prácu pri výkone trestu nápravného opatrenia (§ 23 cit. zákona) a (iv) nárok na jednorazové odškodnenie, ak došlo k rehabilitácii poškodeného, na ktorom sa vykonal trest smrti alebo ktorý zomrel vo väzbe, výkone trestu odňatia slobody alebo pri inom nezákonnom zbavení osobnej slobody v súvislosti s činmi uvedenými v § 1, patrí oprávneným osobám popri nárokoch, ktoré na ne prešli podľa § 26, a to vo výške 3.319,40 eura (§ 27 cit. zákona).

20. Podľa § 24 ods. 1 zákona č. 119/1990 Zb. pri uplatňovaní nárokov podľa § 23, 26 a 27 sa postupuje podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

21. Podľa § 488 Občianskeho zákonníka záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

22. Podľa § 489 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

23. Podľa § 563 Občianskeho zákonníka ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanoveným právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

24. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

25. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

26. Omeškanie dlžníka nastáva vtedy, ak dlžník svoj dlh riadne a včas nesplní a neexistujú žiadne relevantné okolnosti, ktoré by bránili jeho splneniu. Omeškanie dlžníka nastáva teda automaticky, priamo zo zákona a nevyžaduje sa žiadny právny úkon zo strany veriteľa. Dlžník sa dostáva do omeškania uplynutím času plnenia. Omeškanie dlžníka spôsobuje zmenu v obsahu záväzku, tak pokiaľ ide o oprávnenie veriteľa, ako aj povinnosti dlžníka a vznik nárokov zo zodpovednosti za omeškanie. V prípade omeškania s plnením peňažného záväzku sa mení obsah záväzku v tom zmysle, že na strane dlžníka pribudne povinnosť plniť popri peňažnom dlhu aj úroky z omeškania. Na strane veriteľa pribudne oprávnenie požadovať od dlžníka popri plnení peňažného dlhu aj úroky z omeškania.

27. V predmetnej veci žalovanej ako dlžníkovi vznikla povinnosť splniť svoj záväzok titulom náhrady trov obhajoby (§ 19 ods. 3 cit. zákona), pretože čas splnenia dlhu nebol v zmysle § 24 ods. 1 zákona č. 119/1990 Zb. stanovený podľa § 10 zákona č. 58/1969 Zb.; predmetom nároku žalobkyne bola totiž náhrada trov obhajoby podľa § 19 ods. 3 cit. zákona v konaní o rehabilitácii jej právneho predchodcu - otca; pretože v konaní nebolo medzi stranami sporné, že návrh na rehabilitáciu bol aspoň čiastočne dôvodný, potom nárok náhradu trov obhajoby (o návrhu na rehabilitáciu) vznikol žalobkyňi titulom (aspoň čiastočného) úspechu v tomto rehabilitačnom konaní.

28. Pre posudzovanú vec bolo potom právne irelevantné, že žalobkyňa uzatvorila zmluvu s právnym zástupcom, ktorý ju ako oprávnenú v konaní o rehabilitácii zastupoval, a v tejto zmluve sa žalobkyňa

ako jeho klientka zaviazala mu náhradu nákladov právneho zastúpenia vo výške 200 eur zaplatiť do 10 dní od podpísania zmluvy a zvyšok do 10 dní po tom, čo jej Ministerstvo spravodlivosti SR vyplatí odškodné; dohoda žalobkyne a jej advokáta o výplate nákladov právneho zastúpenia nemá totiž žiaden právny význam pre vznik samostatného hmotnoprávneho nároku žalobkyne na uhradenie trov obhajoby štátom z titulu (aspoň čiastočného) úspechu v konaní o rehabilitácii, keďže § 19 ods. 3 cit. zákona pre vznik tohto nároku žiadne iné podmienky neupravuje.

29. Z uvedeného preto vyplýva, že ak žalobkyňa dňa 5.9.2012 doručila Ministerstvu spravodlivosti SR výzvu na zaplataenie (okrem iných nárokov) aj náhrady trov obhajoby (na ktorých uplatnenie sa zákon č. 58/1969 Zb. v zmysle § 24 ods. 1 zákona č. 119/1990 Zb. nepoužije) vo výške 1.271,65 eura a neurčila povinnej - žalovanej lehotu na plnenie, tak žalobkyňi prináleží právo na úrok z omeškania v zmysle § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka z neuhradenej sumy trov obhajoby, už nasledujúcim dňom po doručení tejto výzvy na zaplataenie trov obhajoby Ministerstvu spravodlivosti SR spolu s ich konkrétnym vyčíslením, t.j. dňom 6.9.2012.

30. Pretože súd prvej inštancie priznal žalobkyňi úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 200 eur od 6.3.2013 do 15.7.2013, vo výške 8,75 % ročne zo sumy 200 eur od 6.3.2013 do 24.1.2014, vo výške 8,75 % ročne zo sumy 200 eur od 6.3.2013 do 25.4.2014, vo výške 8,75 % ročne zo sumy 200 eur od 6.3.2013 do 4.9.2014, vo výške 8,75 % ročne zo sumy 177,78 eura od 6.3.2013 do 15.11.2016, rozhodol vecne správne; s ohľadom na právnu argumentáciu odvolacieho súdu, tak nemali odvolacie námietky žalovanej z hľadiska právneho posúdenia veci pri nesprávnych skutkových zisteniach nijaký význam a ako také neboli spôsobilé zmeniť správnosť záverov rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti, na ktorých založil svoje rozhodnutie.

31. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. a § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že žalobkyňi priznal proti žalovanej plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko mala vo veci plný úspech.

32. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).